

Az egyes EU-országok COVID válság elleni gazdaságpolitikai intézkedései
(KRTK Világgazdasági Intézet 2020 március 27-én indult és folyamatosan frissített
összeállítása)

Összesítő táblázat

	DE	IT	ES	FR	UK	PT	AT	CZ	PL	SI	RO	SE	DK	FI	EL	HU
																
Összeg (mrd EUR)	750	25	200	347	452	9,2	38	17,2	51	5	3	111	44	18	12,2	5,5
Bejelentés (hó, nap)	3. 23.	3. 16.	3. 17.	3. 16.	3. 11.	3. 18.	3. 20.	3. 24.	3. 25.	3. 24.	3. 18.	3. 24.	3. 24.	3. 24.	3. 19.	4. 04.
GDP %-ában	22	1,4	20	14,3	20	4,3	9,8	7,8	11,3	11	2	22	15	7	7%	3,4

A következőkben néhány EU-tagállam járvány miatti válság enyhítésére szolgáló gazdaságpolitikai mentőcsomagját, intézkedéseit mutatjuk be röviden. Az adatokat, leírásokat pár naponta frissítjük.

A leírásban szereplő államok: Németország, Olaszország, Spanyolország, Portugália, Görögország, Ausztria, Franciaország, Egyesült Királyság, Svédország, Dánia, Finnország, Csehország, Szlovénia, Románia, Szlovákia, Magyarország.

Németország

A március 25-én bejelentett teljes mentőcsomag körülbelül 750 milliárd eurót tesz ki (a GDP 4,2%-a).

Vállalatok:

Kisvállalatok és önfoglalkoztatottak részére maximum 5 foglalkoztatott esetén 9000, illetve maximum 10 foglalkoztatott esetén 15000 euró közvetlen támogatás a következő 3 hónapban. Erre 50 milliárd eurót különítettek el.

A nagyvállalatok esetében szükség esetén az állam részvényeket vásárolhat. 400 milliárd eurót pedig elkülönítettek hitelgaranciára, melyet szintén szükség esetén vehetnek igénybe a nagyvállalatok. 100 milliárd eurót pedig elkülönítettek közvetlen támogatásokra.

Munkavállalók:

Az alkalmi foglalkoztatottak bérének egy részét átvállalja a kormány, amennyiben a foglalkoztató nem tudja foglalkoztatni a kialakult helyzet miatt. Cél a munkahelyek megtartása.

Az állami tulajdonú fejlesztési bank (KfW) kedvezmények hitelprogramot hirdetett és 100 milliárd eurót elkülönített likviditás-támogatásra.

A bérbeadók nem mondhatják fel a bérleti szerződést, ha a bérlő nem tud fizetni a koronavírus krízis okozta jövedelem-kiesés miatt.

A Hartz IV (munkanélkülieket segítő program) új jelentkezőinek nem kell vagyonbevallást és bérleti díj kimutatást közölniük a következő 6 hónapban (egyszerűsített eljárás). A bajbajutott kisgyermekes családoknak is egyszerűsített eljárással biztosítják a családi pótlékot.

Egészségügy:

A német kórházak megsegítésére 3 milliárd eurót különítettek el.

Vakcina-fejlesztésre és védőfelszerelésekre 3,5 milliárd eurót különítettek el

További 55 milliárd euró áll rendelkezésre a vírus elleni harc segítésére, ennek felhasználása rugalmas, a vírus okozta helyzet súlyosságától függően.

Források:

<https://www.spiegel.de/wirtschaft/soziales/coronavirus-bundesregierung-beschliesst-umfangreiches-rettungspaket-a-2e96dfed-b307-4a47-a62b-ca81cf7be4a9>

<https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Standardartikel/Themen/Schlaglichter/Corona-Schutzschild/2020-03-13-Milliarden-Schutzschild-fuer-Deutschland.html>

Olaszország

#CuraItalia

A koronavírus okozta egészségügyi válság gazdasági hatásainak tompítása érdekében az olasz Gazdasági és Pénzügyminisztérium elsőként február 24-én vezetett be enyhítő intézkedéseket (ezek elsőként a lezárt területekre voltak érvényesek). A miniszteri rendelet különféle adófizetési kötelezettség időleges felfüggesztését jelentette. A február 28-án újabb intézkedéscsomag a korábbi lépésekre építve segítette a vállalatokat (szociális hozzájárulások fizetésének felfüggesztése) és a háztartásokat (jelzálog alapú kölcsönök és egyéb hiteltörlesztés fizetésének beszüntetése).

A koronavírus terjedésével az olasz fiskális beavatkozás is folyamatosan emelkedett. Elsőként egy 900 millió eurós csomag keretében támogatták a karanténba került 11 települést, majd pár nappal később már körvonalazódott egy további 3,6 milliárd eurós mentőcsomag. Végül, március 16-án az olasz kormány egy 25 milliárd eurós (Az olasz GDP 1,4%-a) csomagot jelentett be azért, hogy megerősítse az olasz egészségügyi rendszert, a vállalatokat, dolgozókat és olasz családokat. A 25 milliárd eurós csomag nagyjából 20 milliárd eurós (az olasz GDP 1,1 %-a) azonnali nettó hitelfelvételt jelent. A csomag négy pillérre épül:

1) A nemzeti egészségügyi rendszer és polgári védelem megerősítése:

- **Keretösszeg: 3,2 milliárd euró.**
- Az egészségügyi rendszer számára minden erőforrás biztosítása: orvosi és nővéri személyzet azonnali foglalkoztatása, az egészségügyi rendszer működéséhez szükséges eszközök (a lélegeztetőgéptől az orvosi maszkokig minden) beszerzése és biztosítása és a polgári védelem és hivatalos szervek használata a kór terjedésének féken tartására.

2) Foglalkoztatottak és jövedelmek megőrzése:

- **Keretösszeg: 10,3 milliárd euró.**
- A szociális háló megerősítése – munkanélküli segély biztosítása minden termelő szektorban foglalkoztatott számára (beleértve az öt főnél kisebb vállalatokat is).
- 600 euró juttatás márciusban az önálló vállalkozók és szezonális munkások számára (nagyjából 5 millió olasz állampolgár).
- Egyéb további intézkedések: jelzálogtörlesztés ideiglenes felfüggesztése, ha a válság súlyosan érintette a családot; 600 euró extra támogatás a gyerekeknevelés (babysitting) kapcsán; túlmunka a járvány elleni küzdelemben résztvevő rendőrök és egyéb biztonsági személyzet számára; a foglalkoztatottak egészségügyi és biztonsági szabályainak átalakítása (szakszervezetek bevonása által).

3) 350 milliárd euró likviditás biztosítása a vállalatok és a háztartások számára:

- **Keretösszeg: 5,1 milliárd euró,** ennek felhasználása mintegy 350 milliárd eurónyi likviditást tesz szabaddá a vállalatok és háztartások számára.

- Moratórium a hitelek visszafizetésére a KKV-k számára (likviditás 220 milliárd eurós bővítése).
- KKV Garancia Alap (Fondo Centrale di Garanzia per le PMI) 100 milliárd euróra történő emelése 40 milliárd euróról, (1,5 milliárd eurós keret).
- Állami garancia: addicionális garancia és likviditás a közép és nagyvállalatok számára (KKV Garancia Alapból nem részesülő vállalatok): Az 500 millió eurós keret 20-szoros multiplikatórral számolva 10 milliárd eurós finanszírozást tesz lehetővé.
- Ösztönzők biztosítása a pénzügy és nem-pénzügyi vállalatok számára, hogy a nem teljesítő és nehezen teljesítő hiteleket átkonvertálják. A beavatkozás következtében a vállalatok további likviditáshoz férhetnek hozzá 10 milliárd euró összegben.
- További intézkedések: vállalatok hitelezése banki csatornán, garancia programok (a kezdeti veszteségek garanciája) használata által és az EU által enyhített állami támogatási keretrendszer kihasználása által.

4) Adózási kötelezettségek felfüggesztése és kedvezmények biztosítása a dolgozók és vállalatok számára:

- **Keretösszeg: 1,6 milliárd euró.**
- Az adózás és szociális hozzájárulás fizetés felfüggesztése nagyszámú adózó számára (márciusi hónap): (1) a 2 millió euró bevétel alatti vállalatok és önálló vállalkozók esetében, (2) olyan adófizetők esetében, akik a leginkább érintett ágazatokban dolgoznak, mint turizmus, közlekedés, vendéglátás, szórakoztató helyek, rendezvényszervezés stb.
- Adóellenőrzések, helyszíni vizsgálatok, kényszerű adóbeszedések és adózási ügyben folytatott pereskedések felfüggesztése júniusig.
- Adójóváírás a járvánnyal kapcsolatos kiadások kapcsán (50%-os jóváírás 20 ezer euróig adózóként).
- További intézkedések: Különleges bónusz a dolgozók számára, a koronavírussal kapcsolatos adományok kapcsán adójóváírás biztosítása, adójóváírás a kereskedelmi bérleti díjakból.

Az olasz jegybank (Banca D'Italia) feladata az Európai Központi Bank által kijelölt lépések végrehajtása. Emellett, a Banca D'Italia egy 20,9 millió eurós keretet allokált a koronavírus elleni küzdelemre, amelyből kórházak, egyéb egészségügyi intézmények és egészségügyi kutatóintézetek kapnak addicionális forrásokat.

Érdemes kiemelni, hogy az állami költségvetésből finanszírozott gazdasági lépések mellett Olaszország az Európai Unió és az eurózona tagja is. Az uniós döntéshozók az elmúlt hetekben számos olyan intézkedést hoztak, amelyek a tagállami válságkezelés pénzügyi feltételeit segíthetik elő, ilyen az állami támogatásra vonatkozó uniós szabály enyhítése vagy a költségvetésre vonatkozó szigorú Stabilitási és Növekedési Egyezmény deficitre vonatkozó

kritériumának felfüggesztése. Így Olaszország (és más uniós tagállam is) komoly költségvetési erőforrásokat csoportosíthat át és biztosíthat többlet erőforrásokat az egészségügyi és gazdasági válság kezelése során deficit-plafon nélkül. Emellett, az Európai Központi Bank két eszközvásárlási programot is bejelentett (120 és 750 milliárd euró értékben), amelyeknek vélhetően Olaszország lesz az egyik legnagyobb haszonélvezője, egyrészt az olasz állampapírok megvásárlása, másrészt a pénzügyi piacok nyugtatása által.

Források:

John Hopkins Coronavirus Center: Italy. <https://coronavirus.jhu.edu/map.html>

https://www.repubblica.it/economia/2020/03/27/news/previsioni_prometeia_coronavirus-252437592/?refresh_ce

http://www.ansa.it/sito/notizie/economia/2020/03/27/coronavirus-stime-pil-italia-65-nel-2020_2044ce60-31cb-4519-9d40-cbf47b0e1fb2.html

<https://in.reuters.com/article/italy-economy-prometeia/italy-2020-gdp-to-fall-6-5-debt-to-gdp-at-150-due-to-virus-crisis-think-tank-idINL8N2BK2CX>

Goldman Sachs (2020. március 26.) SARS-Coronavirus-2 / COVID-19: An Update on Developments in Europe. Elérhető:

<https://www.goldmansachs.com/insights/talks-at-gs/03-26-20-update-coronavirus-europe-f/report.pdf>

<http://www.mef.gov.it/focus/Coronavirus-le-prime-misure-del-Governo-per-ridurre-l'impatto-economico/>

http://www.mef.gov.it/ufficio-stampa/articoli/2019_2023-Roberto_Gualtieri/Gualtieri-Aiuti-per-36-miliardi-e-l'Europa-ci-dira-si/

és

<https://www.cnn.com/2020/03/03/italy-to-spend-3point6-billion-euros-to-help-virus-hit-economy.html>

<http://www.mef.gov.it/en/inevidenza/Protect-health-support-the-economy-preserve-employment-levels-and-incomes-00001/>

<https://www.bancaditalia.it/media/notizia/la-banca-d-italia-stanzia-oltre-20-milioni-di-euro-di-contributi-per-l'emergenza-da-covid-19/>

Spanyolország

Március 17-én jelentették be a 200 milliárd eurós kormányzati válságsomagot. Ez a GDP kb. 20%-a, a gazdasági, társadalmi károk enyhítésére. A spanyol demokrácia történetének eddigi legnagyobb segélyprogramjából 117 milliárd eurót az állam, 3 milliárdot pedig a magánszféra finanszíroz.

600 millió eurót szánnak a legsérülékenyebb családok, emberek (idősek, segítségre szorulóknak) megsegítésére, a víz, áram, telekommunikáció biztosítására, s életbe lép jelzáloghitel visszafizetési moratórium is (1-3 hónapos). A munkavállalókat távmunkára ösztönzik, és az időlegesen elbocsátottak is teljes munkanélküli segélyt kapnak. Az időleges elbocsátás így könnyebb a cégeknek, s rugalmasságot tesz lehetővé (szemben a 2008-as válságban véglegesen elbocsátott tömegekkel). Ugyanakkor határozottan felhívták a vállalatok figyelmét, hogy felelősséggel éljenek ezzel az eszközzel.

A szükségállapot kezdetétől fél évig nem lehet senkit kilakoltatni. A bérlők automatikusan halaszthatják a bérleti díj fizetését (max. 3 évig) azoknak a tulajdonosoknak, akiknek 10-nél több bérbe adott ingatlanuk van. A március 14-én tizenöt napra deklarált szükségállapotot április 26-ig meghosszabbítják.

A bajba jutott vállalkozások számára 100 milliárd eurót különítettek el, (TB járulék befizetési könnyítések, hitelgarancia, exporthitel). Módosították a külföldi befektetésekről szóló rendelkezést, hogy megakadályozzák a stratégiai cégek felvásárlását EU-n kívüli országokból. 110 millió eurót pedig a koronavírus elleni vakcina és egészségügyi kutatására szánnak.

Források:

http://www.thespanisheconomy.com/stfls/tse/ficheros/20200318_PressRelease_Economic_social_measures_COVID19.pdf

Május 2-án a spanyol miniszterelnök bejelentette egy 16 milliárd eurós alap létrehozását az autonóm régiók megsegítésére. Ebből 10 milliárd egészségügyi kiadásokra, 5 milliárd a gazdasági károk enyhítésére, 1 milliárd szociális kiadásokra szolgál.

<https://elpais.com/espana/2020-05-02/sanchez-anuncia-un-fondo-de-16000-millones-para-ayudar-a-las-comunidades-autonomas.html>

Portugália

Március 12: 296 millió euró felszabadítása az egészségügynek. Március 13: a kormány bejelenti 200 millió euró vállalati likviditási hitel nyújtását, plusz 60 millió euró hitelkeretet a turizmus mikrovállalatainak. Március 18-án a portugál kormány bejelentette be a 9,2 milliárd eurós munkavállalókat és vállalatokat támogató programját (a GDP 4,3%-a).

A családok és vállalatok hitel visszafizetési moratóriumot kapnak március végétől hat hónapig. A portugál jegybank könnyített a fogyasztói hitelfelvétel feltételein és egyes kisebb bankok működési feltételein is.

A vállalatok számára 5,2 mrd eurót szánnak a rugalmas adófizetés megteremtésére és 1 milliárdot a TB járulék csökkentésre március-május között.

Vállalatoknak államilag garantált hitelkeret (4 éves törlesztheséggel) 3,7 milliárd euró.

Élelmezés, éttermek: 600 millió euró, ebből 270 millió a mikro- és kisvállalatoknak.

Turizmus:

- utazási irodák, szórakoztató cégek, rendezvényszervezés: 200 millió euró, ebből 75 millió mikro- és kisvállalatoknak
- szállásadók, utazási irodák: 900 millió euró, ebből 300 mikro- és kisvállalatoknak.

Textil-ruhaipar, cipő és faipar: 1300 millió euró, ebből 400 mikro és kisvállalatoknak.

Források:

<https://www.portugal.gov.pt/pt/gc22/comunicacao/noticia?i=governo-apresenta-medidas-economicas-para-o-segundo-trimestre-de-2020>

https://business.financialpost.com/pmnbusiness-pmn/portugal-announces-9-2-billion-euros-of-coronavirus-aid?utm_campaign=magnet&utm_source=article_page&utm_medium=related_articles

Görögország

A görög kormány március 19-ikén **11,2 milliárd euró** értékű gazdaságélénkítő csomagot jelentett be.

Munkavállalók

Rendkívüli munkanélküli segély a járványügyi intézkedések miatt állásukat elvesztő személyek számára (800 euró fejenként, a GDP 2%-a).

A rendkívüli szabadság intézményének bevezetése az iskolák bezárása miatt otthon maradó, 15 évesnél nem idősebb gyermekek felügyelete érdekében – az intézkedés költségeinek 25%-át fedezi az állam, melynek becsült összege kb. 50 millió euró.

A járvány által közvetlenül érintett vállalatok munkavállalók lakás- vagy ingatlanbérleti díjainak 60%-ra leszállítása a március-áprilisi időszakra.

Vállalatok

A válság által sújtott szektorokban a március végéig esedékes adófizetési, hiteltörlesztési kötelezettségek egy havi része felfüggeszthető június végéig, a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettség esetében július végéig – az intézkedés becsült költsége kb. 525 millió euró, feltételezve, hogy a rendkívüli intézkedések április végéig tartanak.

Közvetlen pénzügyi támogatás nyújtása a kkv-knak „*visszatérítendő előleg*” formájában, a kezdetben 1 milliárd euró összegű keretet kétszeresére, 2 milliárdra emelték.

Hitelgarancia mechanizmus létrehozása az EIB-vel együttműködésben (500 millió euró keretösszeggel).

A Görög Fejlesztési Bank Vállalkozási Alapját egyszerűsítik, és forrásait 250 millió euróval növelik, hogy új kölcsönöket nyújtsanak a koronavírus által érintett cégeknek két évre szólóan, 100%-os kamattámogatással.

Az adófizetési kötelezettségek 4 hónapra való felfüggesztése a rendkívüli munkanélküli segélyre jogosult munkavállalók esetében (időben való befizetés esetén 25%-os kedvezmény).

Adózás

A járvány terjedésének megelőzéséhez szükséges termékek áfájának 24-ről 6%-ra leszállítása.

Forrás:

<https://research.danskebank.com/research/#/Research/articlepreview/bea54ee4-2291-428a-ae34-c0877348b3dc/EN>

Ausztria

Az SZJA és nyereségadó előrefizetések csökkentése, részletfizetés lehetősége, amire a cégeknek 2020. október 31.-ig kell jelentkezniük; ÁFA-befizetések elengedése, későbbi befizetésének engedélyezése vagy részletfizetés engedélyezése eseti alapon; TB-támogatás későbbi fizetése (3 hónap moratórium) (10 milliárd EUR)

Adóellenőrzések felfüggesztése.

A részmunkaidőre átálló cégeknek bértámogatás fizetése (3 hónapra). A magánvállalkozók, családi cégek, a turizmusban és kultúrában tevékenykedő cégek számára közvetlen állami támogatás (1000 euró most, majd max. 6000 euró 3 hónapra).

Sürgősségi segély a vállalatok működési költségének egy részének fedezésére (max. 3 hónap, max. a működési költségek 75 %-a).

4 milliárd EUR az egészségügyi ágazatnak, az önfoglalkoztatóknak, mikro- és családi vállalkozásoknak a járvány alatt elvesztett bevételeik kompenzálására. A részmunkaidőre átálló cégeknek bértámogatás fizetése (3 hónapra): a részmunkaidő esetén akár 90%-kal csökkenthető a dolgozók munkaideje, de állami támogatásból megkapják csaknem a teljes fizetésüket (fizetésük 80-90%-át, a fizetés nagyságától függően; erre a kormány 1 milliárd EUR-t irányozott elő). A magánvállalkozók, családi cégek, a turizmusban és kultúrában tevékenykedő cégek számára közvetlen állami támogatás (1000 euró most, majd max. 6000 euró 3 hónapra) – összesen 9 milliárd EUR.

Kötelezően kivetethető a dolgozókkal maximum két hét szabadság a múlt évről áthozott napok terhére.

A lakbér (2020 végéig) és a hiteltörlesztés (3 hónapig) halasztható.

A GDP %-ában kb. 10 %, 38 milliárd EUR

Források:

<https://www.avalara.com/vatlive/en/vat-news/austria-introduces-coronavirus-vat-measures.html>

<https://home.kpmg/at/de/home/insights/2020/03/tf-bmf-sonderregelungen-0betreffend-corona-virus.html>

<https://kurier.at/wirtschaft/von-haertefonds-bis-kurzarbeit-so-holen-sie-das-geld-vom-staat/400794251>

<https://voxeu.org/article/mitigating-mass-layoffs-covid-19-crisis-austrian-short-time-model>

<https://www.wko.at/service/aussenwirtschaft/coronavirus-wirtschaftskammer-als-anlaufstelle.html>

Franciaország

A táblázatban számításba vett intézkedéseket március 17-től jelentették be, illetve pontosították. Az összesen 347 milliárd euróból 2 milliárd euró jut a válság egészségügyi vonatkozásainak a finanszírozására (pl. betegszabadság, bérpótlék és védőfelszerelés az egészségügyi dolgozóknak), és 300 milliárd garanciavállalásra, és 45 milliárd a konkrét gazdasági intézkedésekre. Az intézkedéscsomag vállalatokra vonatkozó elemei a következők:

- tb és közvetlen adók megfizetésének max. 3 hónappal történő költségmentes elhalasztása;
- adókedvezmények és adó- (ÁFA-) visszaigénylés gyorsítása;
- súlyos esetben adócsökkentés (egyéni elbírálás alapján);
- fizetési haladék a bérleti és rezsi díjakra (a mikro-vállalkozásoknál);
- 300 milliárd eurós állami garancia a vállalkozások új hiteleire (3 havi üzleti forgalom vagy – innovatív cégek esetén – kétévi bértömeg erejéig);
- állami közreműködés a vállalkozások banki hiteleinek az átütemezésében (ahol a Banque de France szakértői mediátorként lépnek fel);
- ingyenes állami mediáció a vállalkozások egymás közötti vitáiban;
- csökkentett üzem vagy teljes kényszerű leállás esetén a bruttó bérek 70 (= a nettó bérek 84) százalékát – minimálbér (SMIC) vagy az alatti bér esetén 100%-át – az állam havi max. 6927 euró (=4,5 SMIC) erejéig refinanszírozza;
- a közbeszerzési szerződések (állami, önkormányzati) késedelmes teljesítése miatti büntetések elengedése;
- egyszeri, maximum 1.250 eurós gyorssegély nyújtása a kézműveseknek és kiskereskedőknek, az 2018-ban befizetett önkéntes kiegészítő nyugdíjbiztosítás összegének megfelelően;
- a munkaadók szabadabb kezdet kapnak a munkaidő hosszának megállapításában (max. 60 óra/hét, bizonyos stratégiai szektorokban), valamint a szabadnapok és a fizetett szabadság kiosztásában.

A fentieken túlmenően az önfoglalkoztatók és a mikro-vállalkozók számára létrehoztak egy szolidaritási alapot, amelynek finanszírozásába a településközi szervezetek és a nagyvállalatok befizetéseit várják (a biztosítótársaságok már bejelentettek egy 200 millió eurós hozzájárulást). Az alapból max. 1500 euró segély fizethető ki az évi 1 millió euró üzleti forgalmat és 60 ezer euró bruttó profitot el nem érő kisvállalkozók, önfoglalkoztatók, szabadfoglalkozásúak részére, amennyiben hatóságilag korlátozták a nyitva tartásukat, és 2020 márciusában legalább 50%-kal csökkent a forgalmuk 2019 márciusához képest.

A köztartozásokra vonatkozó haladék eredetileg március/április hónapokra volt érvényben. Ezt azután meghosszabbították a májusi tartozásokra is:

- az 5000 fő foglalkoztatott alatti cégekre automatikusan,
- az ennél nagyobbaknál külön kérésre. Előny, ha az adott cég még nem igényelt államilag garantált kölcsönt, nem fizet osztalékot, nem vásárolja fel a részvényeit, és sem a cég, sem valamely leányvállalata nincs adóparadicsomban bejegyezve.

Források:

<https://www.economie.gouv.fr/coronavirus-soutien-entreprises#>

https://www.francetvinfo.fr/economie/emploi/carriere/vie-professionnelle/droit-du-travail/coronavirus-temps-de-travail-conges-rtt-comment-les-ordonnances-chamboulent-le-droit-du-travail_3884267.html

[https://www.economie.gouv.fr/reconduction-possibilites-report-cotisations-contributions-sociales-mois-mai?xtor=ES-29-\[BIE_Sp%C3%A9cialCoronavirus_20200505\]-20200505-\[https://www.economie.gouv.fr/reconduction-possibilites-report-cotisations-contributions-sociales-mois-mai\]](https://www.economie.gouv.fr/reconduction-possibilites-report-cotisations-contributions-sociales-mois-mai?xtor=ES-29-[BIE_Sp%C3%A9cialCoronavirus_20200505]-20200505-[https://www.economie.gouv.fr/reconduction-possibilites-report-cotisations-contributions-sociales-mois-mai])

Egyesült Királyság

A táblázatban számításba vett intézkedéseket március 11-től jelentették be. Ennek elemei:

- 12 mrd GBP (~13,2 mrd €) a 2020/2021-es költségvetési törvényben a sürgős intézkedésekre, köztük 5 mrd GBP az NHS-nek, 0,5 mrd GBP az önkormányzatoknak, 1,5 mrd GBP a társnemzeteknek;
- 330 milliárd fontos (~363 mrd €, a GDP 15%-a) kormánygarancia a vállalatok számára, hogy szükség esetén kedvező feltételekkel juthassanak hitelhez (az állami garancia a hitelösszeg 80 százalékára vonatkozik; az első hat hónap kamatmentes; ezt pár nappal később 12 hónapra emelték). Két része van: nagy cégek egymás közötti likviditásának fenntartása, és KKV-knak (max. évi 45 mio. fontos üzleti forgalom) max. 5 millió fontos hitelkeret, max. 6 évre. Az összeg felfelé nyitott, annyival ígérik növelni, amennyire a gazdaságnak még szüksége lesz;
- 22 mrd fontos segély a kisebb cégeknek a pénzáramlás fenntartására és az állandó költségekre (helyi ingatlanadó elengedése, egyösszegű - mérettől függően 10-25 ezer fontnyi - sürgősségi támogatások); ebből 2 milliárd a társnemzeteknek ilyen vonatkozású kiadásainak a fedezésére;
- 30 mrd font a bérek 80%-ának átvállalására (max 2.500 font/hó erejéig) egyelőre 3 hónapra;
- 7 mrd font jóléti támogatásokra (táppénz, munkavállalói juttatások kis jövedelműeknek, gyermeket nevelőknek, fogyatékkal élőknél);
- 1 mrd font lakásbérlet helyi viszonyok szerinti 30%-ának átvállalására;
- 3 hónapos moratórium jelzálog kölcsönre (szükség esetén);
- kilakoltatások felfüggesztése (kereskedelmi bérlőknél);

- 9 mrd font (3 hónapra) az önfoglalkoztatók megsegítésére: elmúlt 3 év átlagos profitjának 80%-a (max. 2500 font/hó) átvállalása;
- 75 millió font biztosítása a légitársaságok számára charter járatok szervezésére a külföldön rekedt brit állampolgárok hazaszállítására;
- 397 millió font a buszjáratok megfelelő szintű fenntartására (ebből 167 millió a járatsűrűség megfelelő szintű fenntartására, 200 millió az üzemanyag-fogyasztás után számolt állami hozzájárulás szinten tartására (holott az nyilván csökkent), és 30 millió az önkormányzatoknak);
- a brit versenyjogi szabályok átmeneti fellazítása a tejipari vertikumban, mely révén legálissá válik a termelők, kereskedők és logisztikai szolgáltatók közötti egyeztetés. A cél a termelői kapacitások megőrzése a jövőben várhatóan újra felfutó kereslet kielégítésére, elkerülni természetkárosító feleslegek képződését nyers tejből, illetve további feldolgozásukat vajjá és sajttá. (A brit mezőgazdasági output 16,85 százaléka származik a tejszektorból, ennek fele nyers tejből.)
- mikro-hitelek nyújtása az üzleti forgalom 25%-a (de max. 50 ezer font) erejéig, 100%-os állami garanciavállalás mellett (az első 12 hónap kamatait az állam fizeti). Az intézkedésre azért volt szükség, mert a bankok vonakodtak a legkisebb cégek esetében csupán 80%-os állami garancia mellett hitelezni (lásd 2. bajusz);
- 76 millió fontnyi többlet pénzt különítettek el azon személyek megsegítésére, akik a járvány idején váltak családon belüli erőszak, nemi erőszak, modernkori rabszolgaság stb. Áldozatává;
- 1,57 milliárd font jut a kulturális intézmények (múzeumok, színházak, független mozik, koncerttermek) túlélésére, illetve a járvány miatt félbeszakadt beruházások folytatására;
-

Források:

<https://www.gov.uk/coronavirus>

<https://www.gov.uk/guidance/travel-advice-novel-coronavirus>

<https://www.gov.uk/government/news/almost-400-million-to-keep-englands-buses-running>

<https://www.gov.uk/government/news/dairy-industry-to-join-together-to-manage-milk-supply>

<https://www.gov.uk/guidance/apply-for-the-coronavirus-business-interruption-loan-scheme>

<https://www.theguardian.com/politics/video/2020/apr/27/rishi-sunak-announces-micro-loan-scheme-for-businesses-with-50000-limit-video>

https://www.gov.uk/government/news/emergency-funding-to-support-most-vulnerable-in-society-during-pandemic?utm_source=e175fefe-4f84-4354-abd0-25b81ac7fcfb&utm_medium=email&utm_campaign=govuk-notifications&utm_content=daily

https://www.gov.uk/government/news/157-billion-investment-to-protect-britains-world-class-cultural-arts-and-heritage-institutions?utm_source=27015a4b-f940-411c-b482-81dceba88625&utm_medium=email&utm_campaign=govuk-notifications&utm_content=daily

Svédország

A március 31-ig bejelentett fiskális válságcsomag összege 31,1 milliárd eurót (a GDP 6%-a), a monetáris politikai intézkedések 80 milliárd eurót (GDP 16%) tettek ki.

Munkavállalók

Rövidített munkahetek keretében a munkáltatók bérköltségei megfeleltethetők úgy, hogy eközben a munkavállalók a fizetésük 90%-hoz hozzáférnek (240 millió euró).

A kormány két hónapos (április-május) időtartamra átvállalja a táppénzek fedezetét (400 millió euró)

A munkáltatóknak lehetősége van a munkavállalóik munkaidejét csökkenteni, a munkavállaló azonban ez idő alatt is jogosult munkabérének legalább 90%-ára – a többletköltségek kb. 75%-át az állam fedezi.

Vállalatok

A vállalatoknak lehetőséget kapnak arra, hogy visszaigényeljék az idén január és március közötti adóbefizetésüket (30 milliárd euró).

A vállalatok legfeljebb 12 hónappal elhalaszthatják a társadalombiztosítási járulékkal és adóelőleggel kapcsolatos kötelezettségeiket.

Az aviatikai társaságok hitelgaranciát kapnak (500 millió euró).

Egyedi támogatást kapnak az Egészségügyi Ügynökségek (7 millió euró).

A vállalatok számára elérhető hitelek körének bővítése **kb. 27 millió euró** értékben az állami fejlesztési bankon keresztül, valamint a Svéd Exporthitelezési Vállalat hitelkeretének **kb. 6,75 millió euró** értékű növelése

A kulturális és sportágazat kb. 90 millió euró értékű támogatásban részesül.

Önkormányzatok

Az állam kompenzálja az önkormányzatokat a felmerült rendkívüli kiadások tekintetében (100 millió euró)

Monetáris politika

A jegybank kiterjeszti a monetáris lazítást (QE) 30 milliárd euró értékben (GDP 6%)

A jegybank 50 milliárd euró (GDP 10%) értékben kétéves lejáratú kölcsönt nyújt a svéd bankoknak a hitelezés fenntarthatósága érdekében, megnöveli értékpapír-beruházásait.

A bankoknak nyújtott O/N egynapos lejáratú hitelek kamatlába 75-ről 20 bázispontra csökkent.

Források:

[https://research.danskebank.com/link/ResearchNordic240320update/\\$file/Research_Nordic_240320%20update.pdf](https://research.danskebank.com/link/ResearchNordic240320update/$file/Research_Nordic_240320%20update.pdf)

Dánia

Az április végéig bejelentett fiskális válságcsomag összege 44 milliárd euró ettek ki.

Munkavállalók

A kormány átvállalja a táppénzek fizetését. Azon munkavállalók esetében, akiknek el kellett hagyniuk a munkahelyüket, átmenetileg az otthonukban tartózkodnak a fizetésük maximum 90%-át a kormány kifizeti 3 hónapra. Ez a támogatás magába foglalja az egyéni vállalkozók fix kiadásainak támogatását is (5,6 milliárd euró).

Vállalatok

A vállalatok hozzáadottérték-adó és munkáltatói hozzájárulások befizetésének határideje meghosszabbításra kerül, de nem évül el (22,5 milliárd euró). A vállalatok jelentősen könnyebb hozzáférést kapnak a csökkentett munkaidő támogatások felvételéhez.

Azok a cégek, amelyeknek az árbevétele legalább 40%-kal csökkent, fix költségük 25-80%-át kaphatják meg kormányzati támogatásként.

A vállalkozók és a 10 főnél kevesebbet foglalkoztató cégek, amennyiben a bevételük több, mint 30%-kal esett, szintén kormányzati kompenzációt kapnak, mely a hiányzó normál havi forgalom 75%-a, de maximum havi 2300 euró.

Többen juthatnak államilag garantált kölcsönt a bankoktól. Aviatikai, utazási és egyéb különlegesen sújtott ágazatok vállalatainak megsegítése. A Scandinavian Airlines 1 milliárd korona (kb. 130 millió euró) állami hitelgaranciát kapott.

Vállalatok számára számára kezességvállalási és hitelgarancia program és egy anticiklikus tőkepuffer feltöltéséről is döntöttek. Az anticiklikus tőkepuffer célja a pénzügyi közvetítőrendszer hitelezési ciklusokon átívelő stabilitásának és ellenálló képességének növelése, amely a jegybankok által meghatározott – és a hitelintézetek által betartandó – tőkekövetelmények enyhítésével, illetve szigorításával változtatható.

Április 18-ika óta állami befektetési alapok 3,4 milliárd korona (440 millió euró) nagyságú hitelkeretet hoztak létre, amelyet főleg kockázati-tőke társaságok vehetnek igénybe.

60 milliárd dán koronával (közel 8 milliárd euró) támogatja meg az állam a koronavírus által érintett cégeket, hogy fix költségeiket a nehéz cash flow helyzetben is képesek legyenek fedezni.

Extra hitelt kapnak az exportvállalatok. A kkv-k részére 170 millió eurót, a nagyvállalatok és az alvállalkozóik számára 950 millió eurót különítettek el erre a célra

A diákok nagyobb ösztöndíjat kapnak, mivel elvesztették a krízis miatt a kiegészítő munkájukat.

A munkanélküli segély folyósítását extra három hónappal meghosszabbítják.

A 30%-ot meghaladó forgalomcsökkenést elszenvedő vállalatok esetében az állam az újonnan felvett hitelek 70%-áért kezességet vállal (az intézkedés költsége kb. 130 millió euró)

Az állami segélycsomag hatályát egy hónappal, 2020. július 08-ig meghosszabbították. A 60 millió DKK-nál nagyobb támogatásra jogosult cégek közül azonban csak azok vehetnek részt a programokban, amelyek nyilatkoznak arról, hogy a 2020-as és 2021-es pénzügyi évben nem vásárolják fel a saját részvényeiket és nem fizetnek osztalékot. Az adóparadicsomokban bejegyzett cégekre szintén nem vonatkozik a hosszabbítás.

Források:

<https://www.thelocal.dk/20200318/denmark-to-cover-up-to-80-percent-of-companies-fixed-costs-through-coronavirus-crisis>

[https://research.danskebank.com/link/ResearchNordic240320update/\\$file/Research_Nordic_240320%20update.pdf](https://research.danskebank.com/link/ResearchNordic240320update/$file/Research_Nordic_240320%20update.pdf)

<https://www.bruegel.org/publications/datasets/covid-national-dataset/#denmark>

<https://www.fm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2020/04/regeringen-og-alle-folketingets-partier-er-enige-om-at-justere-og-udvide-hjaelpepakker-til-dansk-oekonomi>

Finnország

Az április végéig bejelentett fiskális válságcsomag összege 18 milliárd euró ettek ki.

Munkavállalók

A betegség esetén kieső bérek teljes megtérítése.

A részmunkaidőben dolgozó munkavállalók kérelmezhetik a kieső munkabérük kompenzációját.

A munkanélküli támogatásra való jogosultság egyéni vállalkozókra vonatkozó ideiglenes kiterjesztése

Vállalatok

Az államilag garantált hitelek esetében a “Finnvera” kkv-finanszírozási keretének 12 milliárd euróval történő megemelése. A “Finnvera”-keretben finanszírozott hitelek esetén az állam 80%-os kezességet vállal.

A vállalatoknak lehetősége nyílik beruházási költségeiknek a normál ráta (25%) dupláján való elszámolására a 2020-2023 adóévekre.

A vállalatok hozzáadottérték-adó és munkáltatói hozzájárulások befizetésének határideje meghosszabbításra kerül, de nem évül el (3 milliárd euró).

A vállalatok kérelmezhetik a március 1-e után esedékes adófizetési kötelezettségeik esetében a kamatrátát 7-ről 4%-ra történő mérséklését és rugalmas fizetési megállapodásokat a tb. járulékfizetéseket illetően.

KKV-k és az egészségügy támogatására 3 milliárd eurót különít ad a Kormány

Támogatási alap a kkv-k és a tanácsadó szolgáltatók számára (50,5 millió euró)

A Finnair légitársaság számára hitelkeret létrehozása (600 millió euró)

A jegybank (Bank of Finland) közvetlen befektetése a kötvénypiacon (1 milliárd euró értékben)

Források:

<https://research.danskebank.com/research/#!/Research/articlepreview/5105bf01-bce5-4f4c-b349-9cb93a9c48da/EN>

[https://research.danskebank.com/link/ResearchNordic240320update/\\$file/Research_Nordic_240320%20update.pdf](https://research.danskebank.com/link/ResearchNordic240320update/$file/Research_Nordic_240320%20update.pdf)

Lengyelország

(március 25.) Gazdaság- és foglalkoztatásvédelmi csomag: 212 mrd Zloty (47 milliárd Euro, GDP kb. 10 %-a) saját, nemzeti forrásokból, az erről szóló törvényt március 27-én szavazza meg a parlament.

Tartalma: munkavállalók számára bérkifizetés azoknak, akik nem tudnak dolgozni. Bizonyos feltételek mellett az állam átvállalja a munkabérek fizetését 40% erejéig a munkaadóktól, maximum az átlagbér szintjéig. Önfoglalkoztatók a minimálbér (bruttó 577 Euró) 80%-áig állami térítést kapnak.

Munkaadók: késleltetett munkaadói járulék befizetés lehetősége. BGK (lengyel fejlesztési bank) 80%-os hitelgaranciát nyújt cégek számára. Beruházási alap felállítása (6,7 milliárd Euró, saját forrásból) infrastruktúra fejlesztésre, oktatási- és egészségügyi rendszer fejlesztésére, digitalizáció segítésére.

1,7 mrd Euró értékben támogatás a járvánnyal kapcsolatos költségekre az egészségügyben (kórházfejlesztés, eszközbeszerzés).

Továbbiak: uzsora-ellenes intézkedések, vasárnapi bolt nyitvatartás engedélyezése, külföldiek munkavállalási engedélyeinek kiterjesztése.

(március 21) Önfoglalkoztatók és mikrovállalkozások mentességet kapnak a társadalombiztosítási járulékfizetés alól 3 hónapos időtartamra, ha forgalmuk 50%-nál nagyobb mértékben visszaesik a februári értékhez viszonyítva.

(április 8) A lengyel kormány további 18,5 mrd Zloty (4,08 mrd Euro) felhasználásával kiterjeszti a munkahelyvédő programot 10-49 főt foglalkoztató cégekre, amelyeknek három hónapig a munkáltatói járulékoknak csak az 50 %-át kell befizetniük, illetve az állami tulajdonú BGK fejlesztési bank bevonásával és garanciájával hitelkeretet biztosít ugyanezen cégeknek. Ezzel a járvány gazdasági hatását ellensúlyozó kormányzati erőfeszítés a lengyel GDP 11,3 %-ára emelkedett. Az intézkedések nagyobb része költségvetést érintő fiskális eszköz a GDP 6,5 %-ának erejéig), a többi (GDP 4,8 %-áig) hitel, hitelgarancia.

Források:

<https://www.pap.pl/en/news/news%2C608264%2Cpoland-launches-economic-package-counter-virus-effect.html>

<https://think.ing.com/articles/poland-large-qe-backed-fiscal-stimulus-leaves-the-zloty-unaffected-thus-far/>

<https://www.pap.pl/en/news/news%2C621996%2Csocial-insurance-discounts-bank-guarantees-added-anti-crisis-laws.html>

Szlovénia

összesen a két csomag kb. 5 milliárd euró, a szlovén GDP kb. 11 %-a

az első csomag: összességében 2 milliárd eurós csomag – a GDP kb. 4,5 %-a

hitelvisszafizetési moratórium (vállalatok és háztartások)

törvény a fizetések részleges átvállalásáról bizonyos ágazatokban – sürgősséggel benyújtva a Parlamentben (azon vállalatok megsegítése, amelyek a dolgozóik több mint 50 %-ának nem tudnak munkát adni / ebben az esetben az állam fizeti a járulékok egy részét is; részleges fizetés-visszatérítés: ha karantén miatt nem tud dolgozni valaki – március 31.-től két hónapig vagy a karantén idejére; a táppénzt nem a munkáltató, hanem az állam fizeti, 10 és 200 % közötti fizetésemelés a járvány szempontjából kiemelten fontos ágazatokban; egyszeri támogatás a legalacsonyabb nyugdíjjal rendelkezőknek

a válsághelyzetbe kerülő önfoglalkoztatók a nettó minimálbér 70%-át kitevő segélyt kapnak

a dolgozók nyugdíjjárulékát az állam fizeti

a vállalatoknál garanciavállalás és adósságátvállalás, a nyereség- és személyi jövedelemadó-előlegek befizetésének elhalasztása

az állami vállalatok FB-tagjainak járadékát 30%-kal csökkentik, a magas beosztású állami tisztviselők bérét 30%-kal csökkentik

a mezőgazdaság segítése: farmerek támogatása, az önellátás fontosságának hangsúlyozásával

készítettek egy második „mega-csomagot” is, amelyet a parlament április 2.-án fogadott el, és nagyjából 3 milliárd euróra rúg (kb. a GDP 6,5 %-a), ez közvetlen segítséget jelent a járvány által érintett vállalatoknak, munkavállalóknak, önfoglalkoztatóknak és a nyugdíjasoknak, tanulóknak, nagycsaládoknak és szociális támogatásokban részesülőknek.

forrás:

<https://www.gov.si/en/news/2020-03-24-prime-minister-janez-jansa-together-with-ministers-presents-a-package-of-anti-corona-measures-to-help-the-population-and-the-economy/>

<https://www.total-slovenia-news.com/politics/5922-covid-19-slovenia>

<https://www.total-slovenia-news.com/politics/5980-last-week-in-slovenia>

Csehország

A cseh pénzügyminisztérium május 11-én pontos számokat jelentetett meg az addig jóváhagyott koronavírussal kapcsolatos kiadásokról (<https://twitter.com/MinFinCZ/status/1259868224189054977>). A különféle támogatásokra és kompenzációkra fordított összeg 1128,9 milliárd korona vagyis 41,3 milliárd euró. Ez az összeg a GDP 20,4 százaléka, amellyel Csehország, Németország után GDP arányosan a legtöbbet költené a koronavírus társadalmi-gazdasági következményeinek enyhítésére. A minisztérium által közzétett adatok erősen túlzóak, mutatott rá a cseh Novinky cikke (<https://www.novinky.cz/koronavirus/clanek/nalijeme-do-ekonomiky-1129-miliard-slibuje-vlada-dala-jen-21-miliard-40323747>), ugyanis május 10-éig a cseh kabinet mindössze 21 milliárd koronát költött el a koronavírussal kapcsolatos intézkedésekre. A minisztérium által közzétett részletes adatok szerint a közvetlen támogatások értéke 255,2 milliárd korona (GDP 4,6%-a), az adó- és illeték halasztásoké 22,2 milliárd korona (GDP 0,4%-a), amíg a garanciák formájában 851,5 milliárd korona (15,4%-a) értékben vállal kötelezettséget az állam.

A foglalkoztatás fenntartása érdekében az állam *3,7 milliárd euró* közvetlen támogatást valamint további *32,9 milliárd euró* közvetett támogatást nyújt garanciák formájában.

Április 20-án a cseh kabinet jóváhagyta a 2020-ról szóló költségvetési törvény második módosítását. Az eredetileg elfogadott költségvetésben tervezetben hiány mindössze 1,5 milliárd euró (40 mrd CZK) volt, ez most 3,7 milliárd euróval (100 mrd CZK) nő, így a végleges hiányt 11 milliárd euróra (300 mrd CZK) várják.

Magán és jogi személyek:

- **Hiteltörlesztési moratórium:** minden március 26-a előtt aláírt kölcsönszerződés esetében, a természetes és jogi személy kérelmezheti a hitel- vagy jelzálog kamat fizetésének három vagy hat hónapig történő szüneteltetését.
- Az **ingatlan átírási illeték** eltörléséről szóló törvényjavaslatot visszamenőleges hatállyal fogadták el. Bárki, aki 2019 decemberétől ingatlant vásárolt, mentesül az adófizetési kötelezettség alól. A már befizetett adókat visszatérítik.

Vállalatok:

- **Rövid munkaidő (Kurzarbeit):** pénzügyi kompenzáció azoknak a munkáltatóknak, akiknek az alkalmazottai karantén vagy gyermekgondozás miatt nem tudtak a munkahelyen dolgozni;
- **Támogatás koronavírus-járvánnyal érintett gazdák számára:** az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap támogatásához felvett kölcsönök visszafizetésének támogatása, vagy a működés finanszírozáshoz nyújtott garantált támogatás;
- A kormány további *121 millió euró*t fordít a **2020-as Vidékfejlesztési Programra**. A támogatással a mezőgazdasági-, élelmiszer- és erdészeti vállalkozásokat segíti, szavatolva az ország élelmiszerbiztonságát.

- **Célzott foglalkoztatási támogatási program** keretében a karanténba helyezett alkalmazottak megkapják fizetésük 60-100 százalékát és az állam a munkáltatónak téríti a bérköltség 50-100 százalékát.
- **Munkavállalók védelme:** a munkáltató fizetéseképtelensége esetén az alkalmazottak bérigényének meghatározott részét a Munkaügyi Hivatal fizeti.
- **A cseh exportőröknek nyújtott sürgős segítségnyújtási csomag,** gyakorlati információk külföldi COVID19 intézkedésekről és segítségnyújtás a külpiacokon.
- **Támogatás az egyéni vállalkozók számára:** azok, akik rendkívüli kormányzati intézkedés bevezetését követően 6-13 korú gyermekükre gondot viselnek, és ennek következtében nem tudnak munkát végezni, napi 18 eurós támogatásra jogosultak. A kedvezményt egyidejűleg csak az egyik szülő veheti igénybe. A kormány a program első szakaszában *3,7 millió eurót* különített el.
- **Kompenzáció egyéni vállalkozók számára,** amennyiben meghatározott gazdálkodási feltételeket teljesítenek 915 eurós (25 ezer CZK) kompenzációban részesülnek.
- **Halasztott bérletfizetés:** Azok a vállalkozások, amelyek a vírussal kapcsolatos kormányzati intézkedések miatt kénytelenek voltak bezárni az üzlethelyiségeiket, jogosultak a bérleti díjaik kifizetésének halasztására, továbbá ez idő alatt nincs mód a velük kötött bérleti szerződések megszüntetésére. A halasztást március 12-től június 30-ig kell alkalmazni, és az elmaradt díjakat 2 éven belül vissza kell fizetni. Emellett a teljes bérleti díj 50%-ának (legfeljebb 700 ezer euró értékig) megfelelő támogatást kapnak a kormányzati intézkedések által érintett vállalkozók, amennyiben igazoltan 30%-os bérleti engedményt kapnak a bérbeadótól.
- **Segítség a turisztikai és kulturális vállalkozásoknak:** az irodáknak nem kell visszaadniuk a már befizetett összeget, az utas utalvány értékében egy évig felhasználhatja a befizetett díjat. Az utazási irodának csak akkor kell pénzt visszaadnia, ha az ügyfél nem használja ki az utalványt 12 hónapon belül. Az ilyen utalványokat a kulturális események szervezői is használhatják. Elfogadtak egy több mint 36 millió eurós (1 mrd CZK) értékű kulturális csomagot, amiből a független művészeti szegmens, regionális kulturális rendezvények valamint egyéb támogatott szervezetek részesülnek.
- **Támogatás a nagyvállalatok számára:** a 250-nél több alkalmazottat foglalkoztató társaságok számára az export- és garanciabiztosítási programot készítik elő – *a meglévő termékeket is beleértve 12,1 milliárd euró értékben.*
- **Adócsökkentési csomag** magánszemélyek és jogi személyek számára: például a jövedelemadó benyújtásának 3 hónappal történő eltolását július 1-re vagy az ingatlanadó-bevallás benyújtásának határidejének elhalasztását.

- **'Felszabadítási csomagok'** I. felszabadítási csomag - az állam nem szab ki bírságot a személyi és társasági adóbevallás késedelmes benyújtása, az adóigény késedelmes kifizetése és az ellenőrzési adójelentések késedelmes benyújtása esetén.
- **II. Felszabadítási csomag** - a személyi és társasági adóról szóló júniusi előleg elengedése, továbbá az állam nem fog kiszabni bírságot az ingatlanadó-bevallás késedelmes benyújtása, a veszteségek elszámolása miatt.
- A **Felszabadítási csomagot** kiterjesztették az április és július 15 közötti közúti adó (súlyadó) befizetésének október 15-ig történő elhalasztására, valamint bizonyos a védekezéshez szükséges termékek (pl. Covid-19 tesztkészletek, védőruházat, egyéb egészségügyi kellékek) ÁFA-mentessé válása.
- Az **elektronikus számlázási** program összes fázisának végrehajtását 2020 végéig illetve az utolsó fázis kezdetét vészhelyzet végét követő három hónapig elhalasztják
- **COVID hitelprogram:** a vállalkozók támogatására szóló hitelprogram március 16-tól pályázható *183 millió euró összeggel* (az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium a Cseh-Morva Garancia- és Fejlesztési Bankkal együttműködve): kamatmentes kölcsön a koronavírus által érintett vállalkozások számára a **nagy érdeklődés miatt 2020. március 20-tól felfüggesztve.**
- **COVID II. hitelprogram:** *1,1 milliárd euró összeggel;*

Kutatás-fejlesztés:

- **COVID19 technológiai program:** olyan projektek támogatása amelyek közvetlenül kapcsolódnak a koronavírus további terjedésének elleni küzdelemhez új technológiai berendezések és felszerelések beszerzésével (*11 millió euró értékben*);
- **Rise Up Program:** a koronavírus elleni küzdelemben résztvevő új technológiákat és megoldásokat fejlesztő innovatív vállalkozások támogatása (*7,3 millió euró értékben*);

Pénzpiacok:

- a cseh pénzügyi piac stabilitásának erősítése érdekében a **CNB (cseh jegybank) törvény módosítása:** CNB már több mint egy éves lejáratú eszközökkel kereskedhet, és nem csak a bankokkal, hanem biztosító- és nyugdíjcégekkel vagy más intézményi befektetőkkel

Források:

<https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/podpora-a-ulevy-pro-podnikatele-a-zamestnance-180601/>

<https://www.vlada.cz/en/media-centrum/aktualne/measures-adopted-by-the-czech-government-against-coronavirus-180545/>

https://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/tiskove_zpravy/x2020_03_18_ceska_ekonomicka_diplomacie_vyhlasuje.html

<https://www.cmzrb.cz/podnikatele/uvery/uver-covid/>

<https://www.praguemorning.cz/czech-cabinet-approves-nearly-300-bln-czk-budget-deficit-expansion/>

Románia

Hitelgarancia beruházási és forgótőkehitelhez vállalatoknak, a koronavírus miatt bezárt vállalatok számára a munkaerőköltségek fedezése (a bér 75 %-áig, de az országos átlagbér 75 %-ánál nem többet).

További pénzügyi támogatás az egészségügyi rendszernek, az iskolabezárások miatt otthon maradó szülők fizetésének részbeni fedezése. Az ÁFA-visszatérítés kifizetésének gyorsítása. Monetáris lépések: az irányadó kamat csökkentése 2 %-ra 2,5 %-ról; kormányzati kötvények vásárlása a másodlagos piacon.

Összeg: összesen kb. 3 milliárd euró, a GDP kb. 2 %-a

<https://www.romania-insider.com/coronavirus-romania-government-economic-measures>

<https://www.romania-insider.com/romania-anti-covid-package-weak>

Szlovákia

A szlovák kormány koronavírussal kapcsolatos intézkedéseivel kapcsolatban nem rendelkezünk összesített adatokkal. A Pénzügyminisztérium március 29-i közlése szerint a kormány költségvetés terhére havonta 1 milliárd koronát irányzott elő a vírus társadalmi-gazdasági következményeinek enyhítésére.

A szlovák kormány *2020. március 18-án* megjelent intézkedéscsomag-tervezete az alábbi fontosabb intézkedéseket tartalmazza:

- A kormány tárgyalásokat kezd a bankokkal és a pénzügyi szektorral a kölcsön-részletek, jelzálogkölcsönök és lízing esetleges elhalasztásáról. Továbbá a kormány tárgyal az energiaszolgáltatókkal a késedelmes fizetés lehetőségéről és az ezzel kapcsolatos büntetések elengedéséről.
- A természetes- és jogi személyek adóbevallásának határidejét június 30-ig három hónappal kitolják.
- A vállalkozók számára a kötelező szociális és egészségügyi kifizetések elhalasztása a 2020 márciusától 2020 júniusáig terjedő időszakra. Az összeget a következő 18 hónapban kell befizetniük.

- A munkavállalók után fizetendő szociális és egészségügyi járulék alóli mentesség azoknak a munkáltatóknak akik, a megelőző karantén intézkedések eredményeként nem tudnak a megszokott rendben működni.

A gazdasági károk enyhítése érdekében az állam aktív párbeszédet folytat az üzleti szereplőkkel. A Szlovák Befektetési- és Kereskedelmi ügynökség (SARIO) végzi az egyes ágazatok fejlődésének aktív nyomon követését, együttműködést és információgyűjtést járvány által az érintett vállalatok esetében. A kormányzat a vállalati befektetések előmozdításáért adócsökkentést valamint külső források bevonását tervezi, ez utóbbit a Szlovák Befektetési Holding, az Európai Beruházási Bank vagy a Szlovák Üzleti Ügynökség (SBA) által biztosított eszközök felhasználásával. Rövidtávú kamatmentes kölcsönök nyújtása vállalatoknak (elsősorban kkv-knak) az EXIMBANKA (Export-Import Bank) és a Szlovák Garancia- és Fejlesztési Bank (SZRB) segítségével.

Forrás:

[https://skdp.sk/webnew/main.nsf/0/1197584d19078ae4c125852f0041c78c/\\$FILE/Opatrenia%20na%20pomoc%20ekonomike_vl%C3%A1da%20SR_18032020.pdf](https://skdp.sk/webnew/main.nsf/0/1197584d19078ae4c125852f0041c78c/$FILE/Opatrenia%20na%20pomoc%20ekonomike_vl%C3%A1da%20SR_18032020.pdf)

A szlovák kormányfő Igor Matovič 2020. március 29-én mutatta be ‘elsősegély’ nevű programcsomagját. Amellett, hogy szigorú szabályok betartása mellett enyhítik a kereskedelemre vonatkozó korlátozásokat, számos intézkedést hoztak a munkavállalók érdekében valamint a gazdaság beindítására. A bejelentésen elhangzott, hogy a kormány a koronavírus-járvány által érintett cégek és alkalmazottak támogatására a mostani intézkedéscsomagban havonta maximum 1 milliárd eurós költségvetési kiadással számol.

Források:

<https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-slovakia/slovak-government-plans-1-billion-euro-a-month-in-help-for-firms-workers-idUSKBN21G0L5>

<https://www.vlada.gov.sk/vlada-pripravila-prve-rychle-opatrenia-na-pomoc-ekonomike/>

<https://www.hlavnydennik.sk/2020/03/29/aktualne-prva-pomoc-zamestnancom-firmam-a-szco/>

<https://uj szo.com/kozelet/jon-a-gazdasagi-elsegegely-fellelegezhet-az-orszag>

Az első intézkedéscsomag hét rendelkezést tartalmaz:

- A kormány korábbi rendelete értelmében a koronavírussal kapcsolatosan a Szlovák Köztársaság Közegészségügyi Hatósága (Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky) által létrehozott válságstábnak joga van a gazdaság szereplőit érintő döntéseket hozni. A kormány mostani rendelkezése nyomán azoknak a foglalkoztatottaknak, akiknek a válságstáb által megszűnt a

munkavégzésük/munkahelyük a kormány a vészhelyzet ideje alatt kifizeti a keresetük 80 százalékát.

- Az egyéni vállalkozók számára az állam a bevételkiesésük mértéke alapján minden foglalkoztatott után havi szintű direkt pénzbeli kompenzációt nyújt: 20 százalékot meghaladó csökkenés után havi 180 eurót, 40 százalékot meghaladó csökkenés után havi 300 eurót, 60 százalékot meghaladó csökkenés után havi 420 eurót, 80 százalékot meghaladó bevételkiesés után pedig havonta 540 eurót. A fenti összegek csak áprilistól érvényesek, márciusban ennek csak a felét fizeti ki az állam.

- Az állam havonta 500 millió euró értékben garanciát vállal a kereskedelmi bankok által a vállalkozóknak nyújtott hitelekre. Ezzel kapcsolatosan a bankoknak kedvező hitelezési konstrukciókat kell dolgozniuk. A társaságok által fizetett törlesztő részletek időszakos elengedéséről jelenleg nincs szó, ennek lehetőségét a kormány vizsgálja, hasonlóan a lakossági hitelekhez.

- A karantén miatt otthon maradt és dolgozni képtelen munkavállalóknak, valamint a gyermekeire vigyázó szülőknek az állam a bruttó bérük 55 százalékát fizeti.

- Azoknak a vállalkozásoknak, amelyeknek a bevételei legalább 40 százalékkal visszaestek az állam elhalasztja munkáltatói járulékok illetve a jövedelemadó-előleg befizetését.

- a rendkívüli helyzetre való tekintettel azok a cégek, amelyek nem számolták el a 2012 és 2018 közötti veszteségeiket, azok most „egy összegben” megtehetik.

2020. április 3-án a szlovák kormány megállapodott Szlovák Bankszövetséggel a törlesztőrészletekkel kapcsolatos könnyítésekről, valamint a bankkártyás fizetés új szabályairól. A 'második támogatás' nevet viselő csomag két intézkedést tartalmaz.

Forrás: <https://www.vlada.gov.sk//odklad-splacania-uverov-sa-stane-realitou/>

- A megállapodás értelmében a magánszemélyek valamint jogi személyek (egyéni vállalkozótól egészen a 250 foglalkoztatottat alkalmazó kis- és középvállalatokig) díjmentesen kérhetik a törlesztőrészleteik fizetésének 9 hónapig történő felfüggesztését. Az adósok abban az esetben élhetnek ezzel a lehetőséggel, amennyiben a bankjukkal szemben nincs 30 napnál régebbi törlesztőrészlet elmaradásuk.

- A második intézkedéssel a vírus terjedésében szerepet játszó készpénzhasználat visszaszorítását és az érintéssel történő fizetés (ún. PayPass) számának növekedését szeretné elérni a kormányzat. A bankok a jelenlegi 20 euróról 50 euróra növelik az érintéssel történő fizetések értékhatárát, azaz azt az összeget amelynél a bank kereskedelmi egységeiben lévő terminálja pin kód nélkül is elfogadja a fizetést.

<https://primeminister.gr/en/2020/03/11/23604>

Magyarország

A márciusi bejelentés szerint a kormány felfüggeszti a magánszemélyek és a vállalkozások hiteleinek kamat- és törlesztési kötelezettségét az év végéig. Június 30-ig meghosszabbítják a vállalkozások rövidlejáratú hiteleit. A fogyasztási hitelek teljes hiteldíj mutatóját (thm) pedig maximalizálja a kormány, amelynek mértéke a jegybanki alapkamat plusz öt százalék lesz.

A válsággal eddig leginkább érintett ágazatokban, azaz a turisztikai, a vendéglátóipari, a szórakoztatóipari, a szerencsejáték, a filmipari, az előadóművész, a rendezvényszervező és a sportszolgáltatást nyújtó ágazatokban működő vállalkozások, ideiglenesen - ez év március 1-jétől június 30-ig tartó időszakra - teljes mértékben mentesülnek a munkabér után fizetendő közterhek megfizetése alól.

A munkavállalók a munkabér után kizárólag természetbeni egészségbiztosítási járulékot kötelesek megfizetni, amelynek havi összege nem haladhatja meg a 7710 forintot. A fenti intézkedések célja, hogy a leginkább sújtott ágazatokban megelőzhetőek vagy mérsékelhetőek legyenek a tömeges elbocsátások.

Annak érdekében, hogy biztosítható legyen a veszélyhelyzetet követően ismét a működés, az említett ágazatokban a nem lakás céljára szolgáló helyiségekre vonatkozó bérleti szerződéseket 2020. június 30-áig nem lehet felmondással megszüntetni, továbbá a bérleti díjak emelésére sem került sor a veszélyhelyzet fennállása alatt.

2020. március 1. és 2020. június 30-ig terjedő időszakra mentesülnek a vállalkozások a turizmusfejlesztési hozzájárulás megfizetési kötelezettsége alól. Emellett kifejezetten a személyszállítás tekintetében hozott döntés, hogy június 30-ig elengedi az állam a kisadózó vállalkozó (KATA) taxisok átalányadó fizetési kötelezettségét. (Március 23-án bejelentették ezt kiterjeszteni a következőkre: fodrászat, szépségápolás, festés, üvegezés, villanszerelés, egyéb humán egészségügyi ellátás, előadóművészet, víz-, gáz- és fűtőszerszerelés, épületasztalosság, járóbeteg-ellátás, padló- és falburkolás, testedzési szolgáltatás és egyéb sporttevékenység, idősek és fogyatékosok ellátása.)

A munkaviszonyokat érintő rendelkezések

A rendelet lehetővé teszi Munka Törvénykönyvétől eltérő munkáltatói döntések meghozatalát is a munkaidő-beosztás, a munkavégzés helye, és a munkavállaló egészségi állapotának ellenőrzése tekintetében. A munkáltatók az átmeneti időszakban ideiglenes jelleggel jogosultak a 96 órás időintervallumnál rövidebb időn belül is módosítani a munkavállalók munkaidő-beosztását, de természetesen továbbra is tekintettel kell lenni a Munka Törvénykönyvének alapelveire. Emellett a munkáltatónak lehetősége nyílik az otthoni munkavégzés és a távmunkavégzés egyoldalú elrendelésére.

Forrás:

<https://www.pwc.com/hu/hu/sajtoszoba/2020/koronavirus-gazdasagi-hatasok-mersekles-kormany-rendelet.htm>

2020 április 4-én és 6-án bejelentett intézkedések: A kormány átcsoportosít összesen 1345 milliárd forintot a gazdaság védelmére és újraindítására létrehozott alapba. A járvány elleni védekezési alapba 663 milliárd forintot biztosítanak, abba be kell fizetni az idei párttámogatások 50 százalékát, a multinacionális láncokat terhelő kereskedelmi adót, a pénzügyi szektor hozzájárulását és a gépjárműadó önkormányzatoknak járó részét. A befizetett párttámogatások 1,2 milliárd forintot tesznek ki, a multinacionális láncokat terhelő adó 36 milliárd forintot jelent, a bankoktól 55 milliárd forintot várnak. A gépjárműadó központi költségvetésbe átirányított része idén 34 milliárd forint lesz. 3 alap jön tehát létre:

1. Járvány Elleni Védekezési Alap (663 md),
2. Gazdaságvédelmi Alap (1345 md)
3. Európai Unióból Érkező Járvány Elleni Támogatások Alapja.

Visszaállítják a 13. havi nyugdíjat, amit majd 2021 februárjában kapnak meg először az érintettek, összege igazából egy heti nyugdíj. Az állam bizonyos feltételek mellett átvállalja azoknak a munkavállalóknak a bérét 70 százalékban, akiket részmunkaidős foglalkoztatásra raknak át a munkaadók. A mérnöki, kutatás-fejlesztési munkakörben dolgozók pedig 3 hónapon át 40 százalékos bértámogatást kapnak, utóbbi nincs a részmunkaidőhöz kötve.

A Nemzeti Bank összesen 3000 milliárd forint értékben vesz részt a gazdasági programban (a Növekedési Hitelprogram NHP Hajrá néven több különböző célra, hosszabb futamidőre és nagyobb összegekben lesz elérhető, a bankok pedig kamattámogatást kapnak hozzá, hogy még olcsóbban tudják adni).

Forrás:

<https://www.kormany.hu/hu/miniszterelnokseg/hirek/663-milliard-forint-kerul-a-jarvanyugyi-alapba>

<https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/0862cb1d20ebfb25b36e95142f4e5f28ece35e6a/megtekintes>

A cégek munkahelyvédelmi bértámogatást igényelhetnek, ha bevételeik kiesése 30-75%. A támogatás maximálisan a minimálbér kétszeresét kitevő - tehát nettó 214 130 forintos - fizetés után igényelhető, maximálisan 3 hónapra.

https://hvg.hu/gazdasag/20200420_Maris_modositott_a_kormany_a_bertamogatason_ketoras_munka_utun_is_lehet_kerni

Május 7:

50 milliárd forint értékig bocsáthatnak ki kötvényeket az érdeklődő bankok, ezeket pedig megveszi tőlük az állam. Egyéb feltételek közt a járvány "hátrányos hatásainak megelőzése, enyhítése, illetve elhárítása" céljából lehet igényelni, és egy bank csak egyszer kérheti ezt a csomagot. Az MNB bírálja el, hogy megfelel-e a jelentkező a Pénzügyminisztérium követelményeinek.

https://index.hu/gazdasag/2020/05/07/ujabb_segitseget_nyujt_az_allam_a_bankoknak/

Az IMF rövid körképe a világ országairól:

<https://www.imf.org/en/Topics/imf-and-covid19/Policy-Responses-to-COVID-19#H>

OECD honlap:

<http://oecd.org/coronavirus/en/#id-4>

A WIIW kelet-európai figyelője

<https://wiiw.ac.at/eastern-europe-coronavirus-tracker-preparing-for-the-worst-n-430.html>